

Natuurreservaten

Zuiderkempen

Jaargang 2
driemaandelijks tijdschrift
april 1996 Nr. 2

Voor de gebruiksvriendelijkheid is de opmaak licht gewijzigd.

OPEN NATUURDAGEN

zondag 12 mei 1996

Na Herselt (Langdonken, 1994) en Westerlo (Netevallei, 1995) verkennen we dit jaar een fraai stukje Westmeerbeek. Ter gelegenheid van de OPEN NATUURDAGEN opent het kasteel Hof Ter Borghst zijn poorten. We nodigen jou en je ganse familie en vriendenkring uit op dit mooie kasteeldomein in Westmeerbeek.

De OPEN NATUURDAGEN gaan door onder het motto 'NATUUR VOOR IEDEREEN'.

Wat is er zoal allemaal te zien en te doen? Voor de vroege vogels voorzien we twee OCHTENDWANDELINGEN:

om 7 u en 8 u, telkens gevolgd door een ONTBIJT.
Voor het ontbijt (alles a volonté) betalen volwassenen 250 f r. en kinderen 100 f r.

In de namiddag zijn er wandelingen om 13 u, 14 u/ 15 u/ 16 u. De lange wandelingen (6 km) gaan naar het Asbroek. Ook de korte wandelingen (1,5 km) in het kasteelpark vertrekken op dezelfde uren. Om 13 u en 15 u vertrekken er KINDERWANDELINGEN (verzorgd door JNM).

Het kasteeldomein is NIET geopend voor auto's, er is parkeergelegenheid op enkele honderden meters van het kasteel. Fietzers kunnen hun voertuig wel kwijt vlak bij het domein.

De hele dag door is er taart, drank, muziek,... en we hopen van jou hetzelfde.

Met de OPEN NATUURDAGEN willen we nieuwe mensen, nieuwe mogelijke leden bereiken. Uiteraard kan jij ons daar bij helpen: nodig mensen uit die NATUURRESERVATEN vzw nog niet kennen, breng ze mee, moedig ze aan, overtuig ze. Een sterke plaatselijke afdeling (Zuiderkempen) van Natuurreservaten vzw, dat is ons doel. Heel veel leden in onze regio zijn daarom van levensbelang. DOE MEE!

AFSCHEID.

Het moet zowat vier jaar geleden zijn dat ik hem voor het eerst tegen kwam in de bossen van de Netevallei: een mannetje van wel tachtig jaar oud. Hij met een geweer, ik met een verrekijker. Hij moet zeker gedacht hebben: wat komt die groene hier doen in mijn jachtgebied? en ik dacht: wat komt die jager hier doen in het natuurgebied? Een klein gesprekje en een groet en we vervolgden onze weg. De daarop volgende maanden kwam ik hem geregeld opnieuw tegen en de gesprekken werden alsmaar langer en interessanter. Vrij snel werd het mij duidelijk dat Fonke, want zo noemde het mannetje, een stuk van het natuurgebied was. Hij had hier zijn jeugd en een groot deel van zijn leven doorgebracht. Tachtig jaar historiek samengebundeld in één persoon. Tijdens de vele gesprekken en wandelingen met Fonke kreeg ik er een goed beeld van hoe mooi het hier ooit geweest was. Uren kon hij vertellen over de drassige beemden, de uitgestrekte rietvelden, de grachten tussen de percelen die vol vis zaten, de roerdomp die zijn roep over het gebied deed galmen, de watersnippen die verscholen lagen in de natte heide en de duizenden watervogels die hier huisden als de Grote Nete in de winter alles blank had gezet.

Maar net als de roerdomp, de vissen en de duizenden watervogels is ook Fonke voorgoed uit het natuurgebied verdwenen. Eén van de laatste van zijn soort, totaal vergroeid met de natuur.

WANDELEN

Een dag wandelen langs de Semois op 7 juli 1996

Dagwandeling van 16 km. : van Roche haut naar Poupehan en via Frahan terug naar Rochehaut.

Aard van de route: veel heuvelkam men, les Echelles of de Laddertjes en I keer door de Semois waden.

Meenemen: goede wandelschoenen en ook lichte loopschoenen om door het water te gaan, rugzak met picknick en verrekijker.

Vertrek met eigen wagens aan de Vinea te Veerle te 6.30 u.
Inschrijven: voor I juli bij Jan van Walsum, 014/86.67.77

Waar blijven de leden van Herselt, Hulshout of Westerlo?
Toch maar eens meewandelen?

MUZIEK VOOR NATUUR.

Het Parochiecentrum van Westerlo was aardig volgelopen voor het optreden van GALLEY HEAD. De afwezigen hadden weer eens ongelijk. Het werd immers een oergezellige avond. De enthousiaste muzikanten van de groep uit Turnhout gingen er stevig tegenaan. Naast hun traditionele repertoire van Angelsaksische folk, maakten we uitgebreid kennis met hun 'swingende wereldmuziek', echt knap! De Guinness vloeide rijkelijk. De avond bracht uiteindelijk 14.000 fr. op. Dit bedrag wordt integraal besteed aan aankopen van natuurgebied in onze regio. Ongetwijfeld voor herhaling vatbaar. We zoeken al een groep voor volgend jaar!

DE STEENKENSBEEK

Hier wacht veel kapwerk. Op heel wat van de aangekochte percelen staan canadapopulieren. Het omzetten van deze percelen naar hooi land of hakhout zal veel mankracht vragen, de voldoening zal achteraf echter in verhouding zijn.

HET GOOR

In het Goor loopt het geplande werkseizoen af half februari, wanneer we onze laatste werkdag telkens 'trachten' af te ronden met wijn, vrouwen en gezang. Deze planning is duidelijk te hoog gegrepen: half februari is er van gezang nog geen spraken vermits alle zingfahige vogels nog in Afrika verblijven, en de eveneens benodigde dames vinden al dat winters beheersgewerk ook maar niks. De dorst van de gemiddelde beheerswerker hebben we ook al overschat, vermits de wijnvoorraad die wij voor dit jaar aangelegd hadden, het nog een eind in de volgende eeuw gaat uithouden.

We hadden dit jaar onze handen vol aan het afvoeren van het maaisel 'heidehooi' (afgemaaid door de Brabantse terreinploeg, goed gewerkt mannen!). Plaggen zat er dit jaar niet in, zodat we tenminste op dit terrein de liefhebbers op hun honger moesten laten.

BLOEMRIJKE BERMEN

Het beheer van wegbermen is in Vlaanderen geregeld sinds 1984. Het wegbermdecreet wil deze stroken omvormen tot lange stukken bloemrijke natuur. Zo is het gebruik van biociden verboden en aangezien de eerder schrale bermten de meeste diversiteit bieden, is het ook zeer belangrijk dat het maaisel tijdig wordt afgevoerd om verruiging te voorkomen. Toch werd in vele gemeenten het maaisel nooit afgevoerd. Zo was het ook in Laakdal. Onze vereniging en de milieuraad drongen dan ook reeds jaren aan om het decreet juist uit te voeren. En uiteindelijk met succes. Het gemeentebestuur van Laakdal zal nog dit jaar een maaaimachine aankopen waarbij het maaisel automatisch wordt opgezogen. We willen hen hiervoor

NETEVALLEI

In 1995 kocht Natuurreservaten v.z.w. 3ha67a30ca natuurgebied in de Netevallei: een hooi land van meer dan een ha dat in de zomer door een landbouwer gemaaid en gehooid werd, 50 a canadapopulier en 2 ha broekbos met els en wilg. Begin februari werden enkele roerdompen waargenomen. Telkens in het hoge rietgras langs de Kleine Laak. Dat de vogels hier zullen blijven in het broedseizoen is niet waarschijnlijk. Mogelijk waren zij onderweg naar Nederland of Denemarken en hadden ze hier een rustpauze ingelast om enkele mollen of muizen te verschalken.

ASBROEK

Natuurreservaten v.z.w. schenkt aandacht aan de cultuurhistorische waarden van de beheerde gebieden. Welnu, het Asbroek werd vroeger niet alleen gebruikt voor de landbouw en de winning van stookhout, maar ook voor de winning van LEEM voor de huizenbouw. Leem werd op het vlechtwerk gesmeerd, zodat de muren water en winddicht werden. Dit procédé wordt trouwens hier en daar nog met succes toegepast, ook door een Herseltse aannemer.

Het uitgraven van de leem in het Asbroek voor de bouw van de Kempense hoevetjes zal zeker bekend zijn bij vele inwoners van Herselt. Het ligt in onze bedoeling om hierover meer informatie te krijgen: waar lagen de putten? Hoe dik zijn de lagen? Hoe werd de leem

gewonnen? Was er sprake van een echte industrie of zorgde iedere 'bouwheer' voor zijn eigen grondstoffen?

Waarschijnlijk weten de 'iets ouderen' onder ons er alles van. Vertelt het ons. De gekregen informatie zal een grote hulp zijn bij het natuurbeheer in ons reservaat. Informatie is welkom bij Guido Ceulemans, conservator, tel. 016/69 70 42.

LANGDONKEN

Een nieuwe beheersvorm: hakselen! In de Langdonken werden twee dennenbestanden gekapt. De gemeente Herselt stelde haar houthakselaar ter beschikking. Het gehakselde hout kan gebruikt worden in de tuin (bodembedekking, compostering.)

De winter zit erop en dus keren de twee gemeentewerkers Jos en Jef terug naar de heimat. Ze maaiden, kapten en voerden af.

Op deze manier droeg de gemeente Herselt haar steentje bij in het beheer van de Langdonken. Bedankt gemeentebestuur Herselt!

CRAEYWINKEL

Op 19 februari jl. waren we uitgenodigd op een informatievergadering met het gemeentebestuur. Ons voorstel om de gemeentegrond op Craeywinckel te huren stond op de agenda.

Vooreerst werd de huur en het beheer van de Roost geëvalueerd. De reactie hierop was positief. Wat het natuurgebied Craeywinckel betreft: hier werd even geopperd om het gebied aan te kopen, toch begreep ook het gemeentebestuur dat we ons geld beter kunnen gebruiken voor de aankoop van andere, meer bedreigde gebieden. Het huurvoorstel zou op het Schepencollege nog worden besproken. Twee weken later werd ons gemeld dat de huur voorlopig niet doorgaat. Spijtig. Toch geloven we dat het gemeentebestuur van Laakdal zijn natuurbewust beleid verder zal zetten. ,

DE ROOST

Eind januari hebben we in de Roost op het perceel van Natuurreservaten gewerkt. Acht noeste werkers ruimden opslag van wilg en els in een oude turfput. Het was zwaar werk maar het ging er toch gezellig aan toe. Laat de watervogels nu maar komen! Later op de dag werden de knotwilgen langs de 'Grote wei' nog onder handen genomen; ze staan er nu netjes geschoren bij. We willen het riet ver jongen. Daarom hebben we de bramen en het achterste deel (de helft) van de kwijnende rietkraag gemaaid. Op een deel van het 'Pannekoekenweitje' werden de ruigten gemaaid, het maaisel werd afgevoerd. De afwateringsgrachten op het perceel Craeywinckel werden gesloten. Het is een vochtige beemd en dat mag zo blijven.

Natuurpoëzie met "A", de oerklank voor pijn.

PADDENTREKDRAMA

Padden	padden	over	paden
over	het	zelfde	pad
waar	razende	rakkers	razen

dezelfde padden plat.

Wat	verder	waar	een	pad	die	geluk	had
op	een		andere		pad		zat
zag	hij	die	razende		rakkers		razen;

ze reden ook elkander plat.

Terwijl	nog	enkele	andere	padden
droevig	en		gelaten	kwaakten
bralden	die	motoren		manskasten

Satans ware waanzin.

Een	natuurlijke	drang	naar	overleven	tegen
-----	-------------	-------	------	-----------	-------

een waanzinnige hang naar sneller leven.

Vic.

HULSHOUT

De milieuraad van Hulshout draait voorlopig op een laag pitje, ondanks (of wegens?) het feit dat Manu Vlaeyens zopas tot voorzitter verkozen is. De stemming was zeven voorstemmen en drie tegenstemmen. Manu was de enige kandidaat. Dit geeft een indicatie van de slappe koord waarop gedanst moet worden, vooral omdat zelfs de zeven voorstemmers niet noodzakelijk allemaal groenminded zijn.

Wij verdenken minstens twee voorstemmers ervan om alleen uit te zijn geweest op de celebratieparty, die ze zouden mislopen hebben als zelf de enige kandidaat niet zou verkozen worden.

HERSELT

De Herseltse milieuraad verzocht de bevoegde schepen om een toelichting te geven over het gevolg dat aan vroegere adviezen gegeven werd. Omzegeens alle adviezen van de milieuraad worden door het schepencollege aanvaard. De uitvoering van deze adviezen laat echter meer dan eens nodeloos lang op zich wachten. bijvoorbeeld :

- opmaken van een inventaris van de autokerkhoven.
- inventariseren van de met vergunning gebouwde weekendverblijven en een nazicht van de naleving van de goedgekeurde bouwplannen.
- inventarisatie van de niet reglementair geplaatste geplaatste reclameborden en bewegwijzering.

LAAKDAL

De jonge krachten die onlangs onze milieuraad hebben verstevigd, komen nu goed van pas bij het uitwerken van een, toch ook wel technisch concept zoals de 'individuele

afvalwaterbehandeling'.

Bij het probleem van de bouwsloopafval stortingen in de PeirenElschot zal de burgemeester van Laakdal, die tevens bevoegd is voor leefmilieu, contact opnemen met het gemeentebestuur van Herselt.

AANKOPEN

* De Langdonken, sectie G 928 en 1 1005, samen 3ha4a60ca. Dennenbossen die palen aan de Donkstraat en de weide.

* De Hoge Langdonken, sectie G 60a, 36a15ca. Een eikenbos nabij de Langdonkenstraat.

* NetevalleiSchaapwees, sectie D 389b, 490/3a, 507a en 507b, samen 1ha8a45ca. Twee bossen centraal in het Schaapwees gelegen.

Samen maakt dit een vergroting van de door Natuurreservaten beheerde percelen met 4ha69a20ca. De volgende maanden staan er enkele eerder kleine aankopen op het programma.